

ФРАНСИС СКОТ ФИЦДЖЕРАЛД

НАЙ-РАЗУМНОТО НЕЩО

Превод от английски: Пепа Дочева, 1986

chitanka.info

I

Когато настъпи великият час на американската обедна почивка, Джордж О'Кели оправи съсредоточено и с вглъбен вид бюрото си. Никой в службата не трябваше да знае, че бърза — успехът е въпрос на външен вид и затова не е хубаво да изтъкваш факта, че умът ти се намира на хиляда километра разстояние от работата.

Но след като излезе от сградата, той стисна зъби и започна да тича, като от време на време хвърляше поглед към яркия пролетен ден, който изпълваше Таймс скуеър и се носеше на по-малко от шест метра над главите на хората. Всички гледаха леко нагоре и вдишваха дълбоко мартенския въздух, а слънцето заслепяваше очите им, така че едва ли някой виждаше нещо друго, освен собственото си отражение в небето.

Джордж О'Кели, чиито мисли се намираха на повече от хиляда километра разстояние, реши, че целият свят е отвратителен. Той се спусна в метрото и докато преминаваше край деветдесет и петте пресечки, не сведе обезумял поглед от плаката във вагона, който ясно показваше, че шансът му да си запази зъбите поне още десет години е само едно към пет. На Сто трийсет и седма улица прекъсна изследването си върху рекламното изкуство и отново се впусна в бяг — неуморим, трескав, който този път го доведе до дома му — стая във висока, отвратителна жилищна сграда в центъра на Никъде.

Ето го на бюрото писмото — написано със свещено мастило върху благословена хартия; ако се вслушаха, хората в целия град можеха да чуят как бие сърцето на Джордж О'Кели. Той изчете запетаите, мастилените капки и петното от палеца й в полето — след това се хвърли отчаян на леглото.

Беше загазил; един от онези ужасни случаи, които са нещо обикновено в живота на бедните и ги преследват като хищни птици. Бедните или пропадат, или се издигат, или дори се оправят по някакъв свой начин, но Джордж О'Кели беше такъв новак в бедността, че ако някой отречеше уникалността на неговия случай, той щеше много да се учуди.

Преди по-малко от две години завърши с отличие Масачузетския технологичен институт и постъпи на работа в една строителна фирма в южната част на Тенеси. Цял живот беше мислил за тунели и небостъргачи, за огромни язовири и гигантски трипilonови мостове, приличащи на танцьорки, хванати за ръце, с глави високо в небето и подножия от преплетени кабели. На Джордж О'Кели му се струваше романтично да променя течението на реките и формата на планините, за да могат затънените места, където преди животът не е могъл да пусне корен, вече да процъфтят. Обожаваше стоманата и в мечтите му тя винаги присъстваше около него — разтопена, във вид на блокове, листове и плочи, в безформени пластични маси, тя го очакваща в ръцете му като бои и платно. Неизчерпаеми количества стомана, която огънят на неговото въображение трябваше да превърне в нещо прекрасно или страшно...

По настоящем той беше застрахователен агент със седмична заплата от четиридесет долара, а мечтата му се изпълзваше бързо зад гърба. Мургавото момиче, което бе причината за това негово ужасно и непоносимо положение, чакаше в Тенеси да бъде повикано.

След петнайсет минути хазайката, от която пренаемаше стаята, почука на вратата и го попита с вбесяваща любезност дали, след като си е вкъщи, иска да обядва. Поклати глава, но прекъсването го върна към действителността и той стана от леглото, за да напише телеграма.

Писмото ме потисна уплаши ли се вършиш глупости
и си просто разстроена за да мислиш за скъсване защо не
се омъжиш веднага за мен разбира се, че ще се оправим...

В един безумен миг се поколеба, но след това донаписа с почерк, за който трудно можеше да се каже, че е негов:

При всички случаи пристигам утре в шест часа.

Когато свърши, изтича навън и отиде в телеграфната служба до спирката на метрото. На този свят той разполагаше с по-малко от сто

долара, но от писмото се виждаше, че тя е „неспокойна“, и поради това не му оставаше никакъв избор. Знаеше какво означава „неспокойна“ — че тя е в емоционална депресия и че изгледите да се омъжи и да заживее в бедност и тревоги бяха прекалено голямо изпитание за любовта ѝ.

Джордж О'Кели стигна до застрахователното дружество с обикновения си бяг — бяг, който за него се беше превърнал едва ли не във втора природа, който като че ли най-добре характеризираше напрежението, под което живееше. Отиде направо в стаята на директора.

— Искам да говоря с вас, мистър Чеймбърс — съобщи задъхано той.

— Е? — Две очи като зимни прозорци се впериха с жестоко безразличие в него.

— Искам да взема четири дни отпуск.

— Но вие излизахте в отпуск само преди две седмици! — каза изненадан мистър Чеймбърс.

— Така е — призна си смутеният младеж, — но сега ми се налага отново да изляза.

— Къде ходихте миналия път? Вкъщи?

— Не, отидох... в един град в Тенеси.

— И къде искате да отидете сега?

— Амии, сега искам да отида... в един град в Тенеси.

— Въпреки всичко сте упорит — каза директорът сърдито. — Но не мисля, че сте назначен за търговски пътник.

— Не съм — отчаяно проплака Джордж, — но ми се налага да отида.

— Добре — съгласи се мистър Чеймбърс, — но не е нужно да се връщате. Така че не се връщайте!

— Няма да се върна. — И за свое огромно изумление, а и на мистър Чеймбърс, лицето му порозовя от удоволствие. Почувства се щастлив, ликуващ — за първи път от шест месеца се почувства свободен. Очите му се изпълниха със сълзи на благодарност и той стисна сърдечно дланта на мистър Чеймбърс.

— Искам да ви благодаря — каза той в изблика на радост. — Не искам да се връщам. Струва ми се, че щях да полудея, ако ми бяхте

казали, че мога да се върна. Само че не можех да напусна сам, разбираете ли, искам да ви благодаря, че... че ме уволнихте.

Той махна великодушно с ръка и извика:

— Дължите ми заплата за три дни, но можете да я задържите! — И побягна навън от стаята.

Мистър Чеймбърс позвъни на секретарката си и попита дали О'Кели не се е държал странно в последно време. Беше уволнявал много хора по време на своята кариера и те бяха приемали това по най-различен начин, но никой от тях до този момент не му беше благодарил.

II

Името ѝ беше Джонкуил Кеъри, а за Джордж О'Кели нищо не бе изглеждало така свежо и бледо, както лицето ѝ, когато тя го съзря и побягна нетърпелива по перона към него. Ръцете ѝ бяха вдигнати, а устните — полуутворени за целувката му, когато внезапно и леко го отблъсна от себе си и се огледа малко смутена. Зад нея стояха две момчета, като че ли по-млади от Джордж.

— Това са мистър Крадок и мистър Холт — весело съобщи тя. — Познавате се от миналия път, когато идва тук.

Раздразнен поради това преминаване от целувка към представяне и подозиращ нещо скрито, Джордж се смути още повече, когато разбра, че автомобилът, който трябваше да ги откара до дома на Джонкуил, е собственост на единия от двамата младежи. Струваше му се, че това го поставя в неизгодна светлина. По пътя Джонкуил бърбореше ту към предната, ту към задната седалка, а когато се опита, под прикритието на мрака, да промъкне ръката си и да я прегърне, тя го принуди с бързо движение да хване само дланта ѝ.

— Тази улица на път за вас ли е? — прошепна ѝ той. — Не си я спомням.

— Това е новият булевард. Джери днес си взе тази кола и иска да ми я покаже, преди да се приберем у дома.

Когато след двайсет минути ги оставиха пред дома на Джонкуил, Джордж почувства, че щастието от първия миг на срещата, радостта, която с такава увереност беше видял в очите ѝ на гарата, се бяха разпилили по време на това натрапено пътуване с колата. Онова, което бе очаквал с такова нетърпение, беше загубено ужасно нехайно и той размишляваше за него, докато пожелаваше хладно „лека нощ“ на двамата младежи. Лошото му настроение изчезна, когато Джонкуил го привлече както преди в прегръдките си в полумрака на антрето и му каза по десетина начина, от които най-хубавият беше без думи, колко ѝ е липсвал. Чувствата ѝ възвърнаха увереността му и обещаха на разтревоженото му сърце, че всичко ще бъде наред.

Седнаха един до друг на канапето, всеки погълнат от присъствието на другия, чужди за всичко останало, освен за откъслечните си милувки. По време на вечерята дойдоха и бащата, и майката на Джонкуил и се зарадваха на Джордж. Те го харесваха и бяха проявили интерес към професията му на инженер, когато преди повече от година пристигна за първи път в Тенеси. Съжаляваха, когато той се отказа от работата си и замина за Ню Йорк, за да си търси друга, с която ще може да забогатее по-бързо, но както оплакваха прекъсването на кариерата му, така бяха съгласни с него и бяха готови да признаят годежа. По време на вечерята го разпитваха как вървят работите му в Ню Йорк.

— Всичко е чудесно — съобщи разпалено той. — Повишиха ме, получавам по-голяма заплата.

Почувства се нещастен, когато го изрече, но всички толкова много се зарадваха.

— Сигурно те харесват — каза мисис Кеъри, — сигурно е така, иначе не биха те пуснали в отпуск два пъти за три седмици, за да идваш тук.

— Казах им, че трябва да ме пуснат — обясни бързо Джордж. — Казах им, че ако не ме пуснат, повече няма да работя за тях.

— Но ти трябва да пестиш парите си — укори го нежно мисис Кеъри, — а не да харчиш всичко за това скъпо пътуване.

Вечерята свърши, той и Джонкуил останаха сами и тя отново се върна в прегръдките му.

— Толкова се радвам, че си тук — въздъхна тя. — Иска ми се никога да не си тръгваш, миличко.

— Липсвам ли ти?

— О, толкова много, толкова много.

— Ти... идват ли често да те виждат други мъже? Като тези две момчета?

Въпросът я изненада. Тъмните ѝ кадифени очи се впериха в него.

— Ама разбира се, че идват. През цялото време. Но... аз ти бях писала, че идват, миличко.

Това беше вярно — когато дойде за първи път в града, около нея вече се навъртаяха десетина момчета, които отвръщаха с юношеско обожание на екзотичната ѝ нежност, но малцина от тях разбираха, че красивите ѝ очи са освен това и умни, и добри.

— Да не би да смяташ, че изобщо не бива никъде да излизам — попита Джонкуил и се отдръпна назад върху възглавниците на канапето, при което му се стори, че го гледа от стотици километри разстояние — и просто да си седя кратко със скръстени ръце — вечно?

— Какво искаш да кажеш? — извика уплашено той. — Да не искаш да кажеш, че според теб никога няма да имам достатъчно пари, за да се оженя за теб?

— О, не си прави такива прибързани изводи, Джордж.

— Не си правя прибързани изводи. Ти каза така.

Изведнъж Джордж реши, че навлиза в опасни води. Не беше имал намерение да разваля вечерта. Опита се отново да я прегърне, но тя неочаквано му отказа с думите:

— Горещо е. Ще донеса електрическия вентилатор.

Когато вентилаторът беше пуснат, те отново седнаха, но Джордж бе изпаднал в прекалено чувствително състояние и неволно се впусна именно в онзи разговор, който искаше да избегне.

— Кога ще се омъжиш за мен?

— А ти готов ли си да се ожениш за мен?

Изведнъж нервите му не издържаха и той скочи на крака.

— Дай да изключим този проклет вентилатор — извика той, — подлудява ме. Като часовник е, който отброява минутите, когато съм с теб. Дойдох, за да бъда щастлив и да забравя всичко за Ню Йорк и за времето...

Той се тръшна на канапето така рязко, както бе станал. Джонкуил изключи вентилатора, след което сложи главата му в скута си и започна да го гали по косата.

— Нека поседим така — каза тихо тя, — просто да поседим така и аз ще те приспя. Съвсем си изтощен и изнервен — твоето сладурче ще се погрижи за теб.

— Но аз не искам да седя така — възропта той и изведнъж рязко се дръпна. — Изобщо не искам да седя така. Искам да ме целунеш. И в никакъв случай не съм изнервен — ти си изнервена. Изобщо не съм изнервен.

И за да докаже, че не е изнервен, той стана от канапето и се тръшна в един люлеещ се стол в другия край на стаята.

— Точно когато съм готов да се оженя за теб, ти ми пишеш най-нервни писма като че ли искаш да скъсаш и аз трябва да тичам с

всички сили насам...

— Не си длъжен да идваш, ако не искаш.

— Но аз наистина искам — настоя Джордж.

Струваше му се, че е спокоен и логичен, а тя умишлено го изкарва крив. С всяка дума се отдалечаваха все повече и повече и той не можеше да се сдържа, нито да прикрие тревогата и болката в гласа си.

Но след малко Джонкуил започна да плаче тъжно и Джордж се върна на канапето и я прегърна.

Сега играеше ролята на утешител, привлече главата ѝ върху рамото си, като ѝ мълвеше старите познати думи, докато тя се поуспокори и само потръпваше леко и конвулсивно в прегръдките му. В продължение на повече от час те седяха така, а през това време вечерните пиана пулсираха с последните ритми вън на улицата. Джордж нито помръдваше, нито мислеше, нито се надяваше — предуслещането за нещастие го бе направило безчувствен. Часовникът щеше да продължава да тиктака, щеше да стане единайсет, дванайсет, и тогава мисис Кеъри ще извика нежно по стълбите — след това пред него щеше да се изправи само утрешният ден и отчаянието.

III

Разривът настъпи в жегата на следващия ден. И двамата бяха отгатнали истината за другия, но тя беше по-готова да приеме положението.

— Няма смисъл да продължаваме — каза тъжно Джонкуил. — Сам знаеш, че мразиш застрахователната дейност и никога няма да преуспееш с нея.

— Не е там работата — упорито настояваше той. — Мразя това, че се боря сам. Ако се омъжиш за мен и опитаме заедно, мога да преуспея навсякъде, но не и когато се тревожа за теб отдалеч.

Преди да отговори, тя мълча дълго време — не размисляше, тъй като беше видяла края, а само изчакваше, защото знаеше, че всяка дума би звучала по-жестоко от последната. Накрая каза:

— Джордж, обичам те с цялото си сърце и не знам дали някога ще обичам друг. Ако беше готов да го направиш преди два месеца, щях да се омъжа за теб — сега не мога, защото някак си това не е най-разумното нещо.

Той ѝ отправи гневни обвинения — има някой друг, тя крие нещо от него!

— Не, няма друг.

Това беше вярно. Но в резултат от тревогите около тяхната любов тя бе намерила покой в компанията на млади момчета като Джери Холт, които имаха предимството, че не означаваха абсолютно нищо в нейния живот.

Джордж не прие добре положението. Прегърна я силно и буквално се опита с целувката си да я накара незабавно да се омъжи за него. След като не успя, се впусна в дълъг самосъжалителен монолог и мълкна едва когато осъзна, че по този начин става жалък в очите ѝ. Заплаши я, че ще си тръгне, без да има намерение за това, и отказа да го направи, когато тя му каза, че в края на краищата най-добре ще е да си замине.

В първия миг Джонкуил го съжали, а в следващия беше просто любезна.

— Най-добре е да си тръгнеш още сега — извика толкова силно тя накрая, че мисис Кеъри слезе разтревожена при тях.

— Станало ли е нещо?

— Замиnavам си, мисис Кеъри — изрече на пресекулки Джордж. Джонкуил беше излязла от стаята.

— Не бива да се чувстваш толкова нещастен, Джордж — с безпомощно съчувствие замига срещу него мисис Кеъри, съжаляваща и едновременно с това доволна, че малката трагедия е почти приключила. — На твоето място бих отишла вкъщи при майка си за една-две седмици. Може би, в края на краищата, това е най-разумното нещо...

— Моля ви, замълчете — извика той. — Моля ви, не ми говорете нищо сега!

Джонкуил отново влезе в стаята, с тъга и нервност, скрити под пудрата, ружа и шапката ѝ.

— Поръчах такси — каза хладно тя. — Можем да се разходим с него до тръгването на влака ти.

Джонкуил излезе на предната веранда. Джордж си сложи палтото и шапката и постоя немощно за минута в стаята — откакто бе напуснал Ню Йорк, почти не беше ял. Мисис Кеъри се приближи, притегли главата му и го целуна по бузата, а той се почувства ужасно смешен и слаб, защото си мислеше, че сцената накрая е смешна и слаба. Ако само си беше тръгнал още предишината вечер и я бе оставил завинаги с подобаваща гордост.

Таксито беше дошло и в продължение на един час двамата бивши любовници обикаляха с него тихите улици. Той държеше ръката ѝ и на слънчевата светлина ставаше все по-спокоен, като разбираще със закъснение, че през цялото пътуване не е имало какво да правят или да си кажат.

— Ще дойда пак — промълви той.

— Знам — отвърна тя, като се опита да изрази безгрижна вяра с гласа си. — И ще си пишем... понякога.

— Не — каза той, — няма да си пишем. Не бих могъл да го понеса. Някой ден ще дойда пак.

— Никога няма да те забравя, Джордж.

Пристигнаха на гарата и тя влезе с него, докато си купуваше билет.

— А, Джордж О'Кели и Джонкуил Кеъри!

Това бяха един младеж и едно момиче, познати на Джордж от времето, когато работеше тук, и Джонкуил сякаш прие появата им с облекчение. В продължение на пет безкрайни минути всички стояха на едно място и разговаряха, после влакът пристигна с грохот на гарата и Джордж протегна ръце към Джонкуил със зле прикрита мъка на лицето. Тя направи несигурна крачка към него, после се спря и бързо стисна ръката му, сякаш се сбогуваше със случаен познат...

— Довиждане, Джордж — каза Джонкуил. — Желая ти приятно пътуване.

— Довиждане, Джордж. Ела някой път отново да се видим.

Онемял, почти ослепял от болка, грабна куфара си и се качи зашеметен на влака.

Той полетя през громолящи прелези, като набираше скорост между отделните предградия, към залеза. Може би тя също щеше да види залеза и щеше да спре за миг, да се обърне, да си спомни, преди той да е избледнял заедно със съня й в миналото. Мракът на тази нощ щеше завинаги да скрие слънцето, дърветата, цветята и смеха на неговия младежки свят.

IV

В един дъждовен септемврийски следобед на следващата година някакъв млад мъж със силно загоряло до медно кафяв отблъсък лице слезе от влака в един град в Тенеси. Той се огледа тревожно и сякаш остана доволен, когато откри, че никой не е дошъл на гарата да го посрещне. Отиде с такси до най-добрия хотел на града, където с известно задоволство се регистрира като Джордж О'Кели, Куско, Перу. Той се качи в стаята си и поседя няколко минути до прозореца, като гледаше надолу към познатата улица. После с леко трепереща ръка вдигна телефонната слушалка и поиска някакъв номер.

— Вкъщи ли е мис Джонкуил?

— Тя е на телефона.

— О!... — Гласът му, след като се преори с малката склонност да трепери, продължи с приятелски любезен тон: — Обажда се Джордж О'Кели. Получи ли писмото ми?

— Да. Очаквах те да пристигнеш днес.

Гласът ѝ, спокоен и безразличен, го смути, но не така, както бе очаквал. Той чу глас на чужд човек, равен, любезно съобщаващ, че ще ѝ бъде приятно да се видят — това беше всичко. Прииска му се да затвори телефона и да си поеме дъх.

— Не съм те виждал от... отдавна. — Успя да го произнесе небрежно. — От една година.

Той знаеше точно колко време беше минало — до ден.

— Ще ми бъде ужасно приятно отново да си поговорим.

— Ще дойда след около час.

Затвори телефона. В продължение на четири дълги сезона всяка минута от свободното му време бе преизпълнена с очакването на този час и ето че той настъпи. Беше си мислил, че може да я завари омъжена, сгодена, влюбена, но не бе очаквал, че ще бъде равнодушна към завръщането му.

Никога вече в живота му, чувстваше той, нямаше да има други десет месеца като тези, които току-що беше преживял. За млад

инженер се беше изявил по безспорно забележителен начин — имаше две неочаквани възможности: едната в Перу, откъдето току-що се бе върнал, а другата, която представляваше следствие от първата, в Ню Йорк, където отиваше. За този кратък период се беше издигнал от бедността до положение с неограничени възможности.

Погледна се в огледалото на тоалетната масичка. Беше почти черен от слънцето, но този тен се смяташе за романтичен и през последната седмица, след като имаше време да мисли за подобни неща, това му бе доставило малко удоволствие. С известно възхищение одобри и силната си фигура. Някъде бе загубил част от едната си вежда и продължаваше да носи еластичен бандаж около коляното си, но беше още твърде млад, за да не забележи как немалко жени на кораба го бяха гледали с покорно любопитство.

Дрехите му, разбира се, бяха ужасни. Беше му ги ушил някакъв грък в Лима, за два дни. Освен това бе прекалено млад, за да опише този шивачески дефект в иначе краткото си писмо до Джонкуил. Единствената друга подробност, която съдържаше то, беше, че не иска да го посрещат на гарата.

Джордж О'Кели от Куско, Перу, чака час и половина в хотела, докато, за да бъдем точни, слънцето измина половината от пътя си по небосклона. След това, прясно избръснат и напудрен до малко кавказки тен, тъй като в последния момент суетата беше надделяла над романтизма, той нае едно такси и се отправи към дома, който познаваше така добре.

Дишаше тежко — забеляза го, но си каза, че е от възбуда, а не от чувства. Той беше тук, тя не бе омъжена — това бе достатъчно. Дори не беше сигурен какво трябва да й каже. Но това бе момент от живота му, с който чувстваше, че най-малко би му се искало да се раздели. В края на краищата, без момиче не може да има победа и ако не можеше да сложи своята плячка в нозете ѝ, можеше поне да я покаже за един кратък миг пред очите ѝ.

Изведнък къщата се извиси пред него и първата му мисъл беше, че тя е придобила някаква странна нереалност. Нищо не бе променено и въпреки това всичко бе различно. Изглеждаше по-малка и по-овехтяла отпреди; над покрива и от прозорците не се излъчваше вълшебна светлина. Дръпна звънеца и на вратата се появи непозната черна прислужница. Мис Джонкуил ще слезе след минутка. Той облиза

нервно устните си, влезе в дневната — и усещането за нереалност се усили. След всичко Джордж видя, че това беше само една стая, а не вълшебният чертог, където бе изживял толкова вълнуващи часове. Седна на един стол учуден, че беше просто стол, и осъзна, че въображението му бе преиначило и разкрасило всички тези обикновени и познати вещи.

После вратата се отвори и в стаята влезе Джонкуил — в този миг като че ли всичко се замъгли пред очите му. Беше забравил колко е красива и усети как лицето му пребледнява, а гласът му се снишава до жална въздишка.

Беше облечена в бледорозово, а тъмната ѝ права коса бе прибрана като с корона от златна панделка. При влизането ѝ познатите кадифени очи срещнаха погледа му и през тялото му премина тръпка на уплаха от красотата ѝ, способна да причинява болка.

Той каза „здравей“ и двамата направиха няколко крачки напред и си стиснаха ръцете. След това седнаха на два доста раздалечени стола и се загледаха от двата края на стаята.

— Върнал си се — каза тя, а той ѝ отвърна също така банално:

— Прииска ми се да се отбия и да те видя.

Опита се да се пребори с трепета в гласа си, като гледаше навсякъде, но не и към лицето ѝ. Негово беше задължението да говори, но му се струваше, че ако не започне още от началото да се хвали, няма какво да каже. В предишните им отношения никога не беше имало нищо делнично — изглеждаше абсурдно хора в подобно положение да си говорят за времето.

— Смешно е — започна с неочеквано смущение той. — Не знам какво точно да правя. Притеснява ли те присъствието ми?

— Не. — Отговорът ѝ беше едновременно сдържан и равнодушно тъжен.

Това го огорчи.

— Сгодена ли си?

— Не.

— Влюбена ли си в някого?

Тя поклати глава.

— А! — Той се облегна назад в стола си. Още една тема като че ли беше изчерпана — разговорът не вземаше насоката, която бе очаквал.

— Джонкуил — подхвани той, този път с по-нежен тон. — След всичко, което се случи помежду ни, исках да се върна и да те видя. Каквото и да правя в бъдеще, никога няма да обичам друго момиче така, както обичах теб.

Това бе една от речите, които беше репетирал. На парохода му се струваше, че точно това е най-подходящият тон — да напомни за нежността, която щеше да изпитва винаги към нея, и да й съобщи неангажиращо за настоящото си положение. Тук, с миналото около него и край него, което всяка минута натежаваше все повече във въздуха, думите му звучаха театрално и фалшиво.

Тя не каза нищо; седеше неподвижна, а очите ѝ го гледаха с израз, който можеше да означава и всичко, и нищо.

— Ти вече не ме обичаш, нали? — попита я той със спокоен глас.

— Да.

Минута след това, когато влезе мисис Кеъри и заговори за успехите му — местният вестник беше излязъл с половин колона за него, — той изпита смесено чувство. Сега вече знаеше, че все още желае да има това момиче и че понякога миналото се завръща — това бе всичко. За останалото трябваше да бъде силен и нащрек и щеше да види какво ще стане.

— А сега — каза им мисис Кеъри — искам двамата да отидете при жената с хризантемите. Тя специално ми каза, че иска да те види, защото била чела за теб във вестника.

Тръгнаха към жената с хризантемите. Докато вървяха по улицата, той забеляза с известно вълнение, че крачките ѝ, по-къси от неговите, не съвпадат с неговия ход. Жената се оказа приятна, а хризантемите — огромни и изключително красиви. Бели, розови, жълти — градините ѝ бяха така препълнени, че когато се намираше сред тях, човек сякаш се беше върнал в средата на лятото. Имаше две пълни градини с вратичка между тях; когато тръгнаха към втората, жената мина първа през вратичката.

Тогава се случи нещо странно. Джордж направи крачка встрани, за да даде път на Джонкуил, но вместо да мине, тя се спря за миг и се загледа в него. Не беше толкова самият поглед, в който нямаше усмивка, колкото мигът на мълчание. Всеки погледна в очите на другия и си пое рязко и малко забързано дъх, след което и двамата влязоха във втората градина. Това бе всичко.

Следобедът свършваше. Благодариха на жената и тръгнаха към къщи бавно, замислено, един до друг. По време на вечерята също мълчаха. Джордж разказа на мистър Кеъри част от това, което му се беше случило в Южна Америка, и успя да разясни, че в бъдеще за него всичко ще върви като по вода.

После вечерята свърши и двамата с Джонкуил останаха сами в стаята, която бе видяла началото и края на тяхната любов. Струваше му се, че всичко е много далечно и неизразимо тъжно. На това канапе бе изпитал такава болка и мъка, каквито никога вече нямаше да изпита. Никога вече нямаше да бъде толкова slab, нито толкова уморен, нещастен и беден. Въпреки всичко съзнаваше, момчето отпреди петнайсет месеца бе притежавало нещо: вяра, топлина — която бе изчезнала завинаги. Най-разумното нещо, те бяха сторили най-разумното нещо. Бе заменил младостта си за сила и беше превърнал отчаянието си в успех. Но заедно с младостта животът му бе отнел и свежестта на неговата любов.

— Значи няма да се омъжиш за мен, така ли? — попита тихо той.
Джонкуил поклати тъмнокосата си глава.

— Никога няма да се омъжа — отвърна тя.

Той кимна.

— Утре сутринта заминавам за Вашингтон.

— Ооо...

— Налага се да замина. До първи най-късно трябва да съм в Ню Йорк, а преди това искам да се отбия във Вашингтон.

— По работа?

— Нее... — отвърна като че с нежелание той. — Там има една личност, която трябва да видя — беше много мила с мен, когато бях толкова... затънал.

Това бе измислица. Нямаше кого да вижда във Вашингтон, но той следеше внимателно Джонкуил и беше сигурен, че тя попремигна леко, че очите ѝ се притвориха, а след това отново широко се отвориха.

— Но преди да тръгна, искам да ти разкажа за всичко, което ми се случи, след като се разделихме, и тъй като може би повече няма да се видим, мислех си дали... дали просто за последен път не би седнала на коленете ми, както правеше преди. Не бих те помолил, ако имаше някой друг... въпреки това... може би няма значение.

Тя кимна и след миг вече седеше на коленете му, както беше правила толкова често през онази далечна пролет. Усещайки главата ѝ върху своето рамо и познатото ѝ тяло, той изпита емоционален шок. На ръцете му, които я държаха, им се прииска да я обхванат плътно, затова той се изтегна назад и започна да говори замислено в пространството.

Разказа ѝ за отчаяните две седмици в Ню Йорк, които бяха завършили с привлекателна, макар и не много добре заплатена работа на една строителна площадка в Джърси Сити. Когато се появила възможността за работа в Перу, отначало той не я приел като нещо изключително. Щял да бъде трети помощник-инженер в експедицията, но само десет души от американската група, в това число осем землемери и топографи, стигнали изобщо до Куско. Десет дни покъсно починал от жълта треска и ръководителят на експедицията. Това бил неговият шанс — шанс за всеки, ако не е глупак, чудесен шанс...

— Шанс за всеки, ако не е глупак? — невинно го прекъсна тя.

— Даже и за глупак — продължи той. — Беше чудесно. И тъй, пратих телеграма до Ню Йорк...

— И така — отново го прекъсна тя, — те ти отвърнаха, че би могъл да използваш възможността?

— Бих могъл! — възклика той, все още облегнат назад. — Аз трябваше да го направя. Нямаше време за губене...

— Нито минута дори?

— Нито минута.

— Нито дори време за... — Тя замълча.

— За какво?

— Погледни.

Внезапно той наведе главата си напред и в същия момент тя се притисна към него, а устните ѝ бяха полуотворени като цвете.

— Да — прошепна той на устните ѝ. — Разполагаме с всичкото време на този свят...

Всичкото време на този свят — неговият и нейният живот. Но за миг, както я целуваше, той осъзна, че и цялата вечност да претърси, пак не ще може да си възвърне онези изгубени часове през април. Можеше да я притиска толкова силно, че мускулите на ръцете му да се издъят — тя бе нещо желано и рядко, за което се беше борил и бе

спечелил — но никога вече нямаше да има неуловим шепот в здрача или по нощния ветрец...

Е, нека отмине, мислеше си той; април свърши, април свърши. На света има различни видове любов, но никога една и съща два пъти.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.